

Espoon kaupungin suomenkielisen perusopetuksen kestävyyskasvatuksen toimintasuunnitelma

Päivitetty 8.11.2024

Opetuksen kehittämisen palvelualue

Sisällys

1. Kestävyykasvatuksen tausta	3
1.1 Mitä kestävyyskasvatus on?	3
1.2 YK:n kestävä kehityksen toimintaohjelma Agenda 2030	4
1.3 Eurooppalainen kestävyysosaamisen viitekehys GreenComp	5
2. Espoon kaupungin tavoitteet kestävyyskasvatukselle peruskouluissa.....	7
2.1 KOTO-tarina	7
2.2 Espoon ilmastovahti	8
2.3 Kestävä Espoo -kehitysohjelma.....	8
3. Kestävyykasvatuksen toimintasuunnitelman tavoitteet.....	9
3.1 Espoon kestävyyskasvatuksen toimintasuunnitelman osa-alueet	10
3.2 Kestävyykasvatus opetussuunnitelmassa	11
3.3 Kestävyykasvatuksen rakenteet, osallistuminen ja yhteistyö	12
3.4 Kestävyykasvatuksen laatu	13
3.5 Kestävyykasvatukseen liittyvän osaamisen kehittäminen.....	14

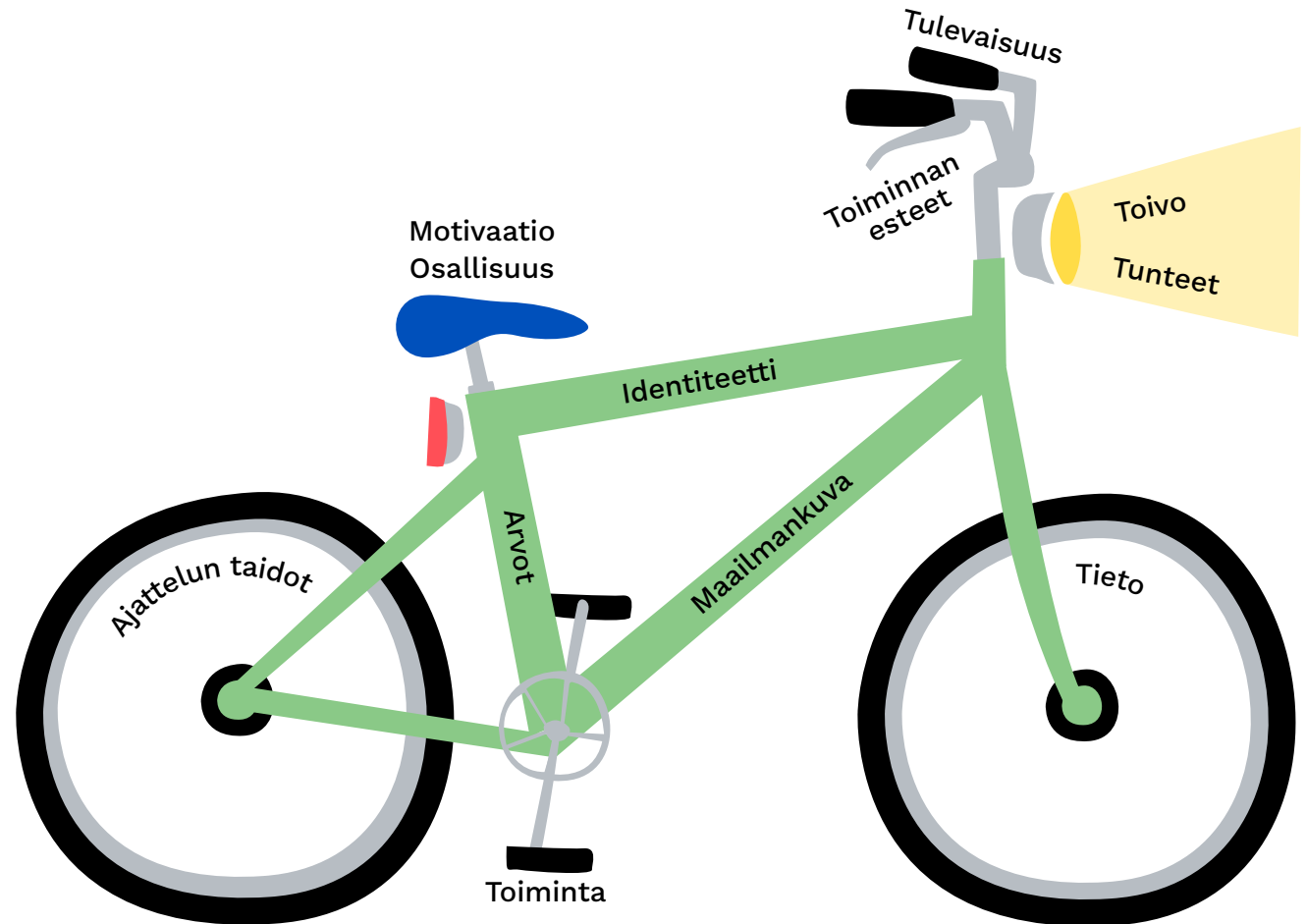
1. Kestävyyskasvatuksen tausta

1.1 Mitä kestävyyskasvatus on?

Kestävyyskasvatus on toimintaa, joka tukee elinikäistä oppimista ja kasvua siten, että yksilöiden tai yhteisöjen arvot, asenteet, tiedot, taidot sekä toimintatavat muuttuvat kestävä kehityksen mukaisiksi. Oppilaiden myönteinen tulevaisuuskuva ja minäpystyvyyden tunne vahvistuvat kestävä kehityksen asenteiden, tietojen, taitojen ja kestävyyskasvatukseen liittyvän toiminnallisuuden ja osallisuuden kautta.

Kestävyyskasvatus sisältää kestävä kehityksen eri ulottuvuudet:

- 1) ekologinen,
- 2) taloudellinen,
- 3) kulttuurinen ja
- 4) sosiaalinen kestävyys.

Kuva 1. Kokonaisvaltaisen ilmastokasvatuksen polkypyörämalli, 2017.

Alkuperäistä mukaillen. Alkuperäinen kuva: Tolppanen, S., Aarnio-Linnanvuori, E., Cantell, H., & Lehtonen, A. (2017). Pirullisen ongelman äärellä: kokonaisvaltaisen ilmastokasvatuksen malli [Dealing with a Wicked Problem – A model for holistic climate change education]. *Kasvatus* 48(5), 456–468.

1.2 YK:n kestävän kehityksen toiminta-ohjelma Agenda 2030

Kestävää kehitystä voi tarkastella YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelman [Agenda 2030](#):n suunnassa. Agenda 2030 sisältää 17 kestävän kehityksen tavoitetta (SDG), joiden mukaisesti määritellään globaali vähimmäistaso kestävälle kehitykselle. Nämä tavoitteet Suomen pitäisi saavuttaa vuoteen 2030 mennessä. Espoo on edelläkävijäkaupunkina sitoutunut saavuttamaan tavoitteet jo vuoteen 2025 mennessä. Agenda 2030:n kantavana teemana on, että kukaan ei saa jäädä kehityksestä jälkeen. Tavoitteen numero 4 eli **Hyvä koulutus** tarkoituksena on varmistaa kaikille oppijoille tarvittavat tiedot ja taidot kestävän kehityksen edistämiseksi. Tavoite 4 nähdään kriittisenä tavoitteena, josta riippuu 16 muun tavoitteen toteutuminen.

KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET

17 TAVOITETTA MAAILMAN MUUTTAMISEKSI

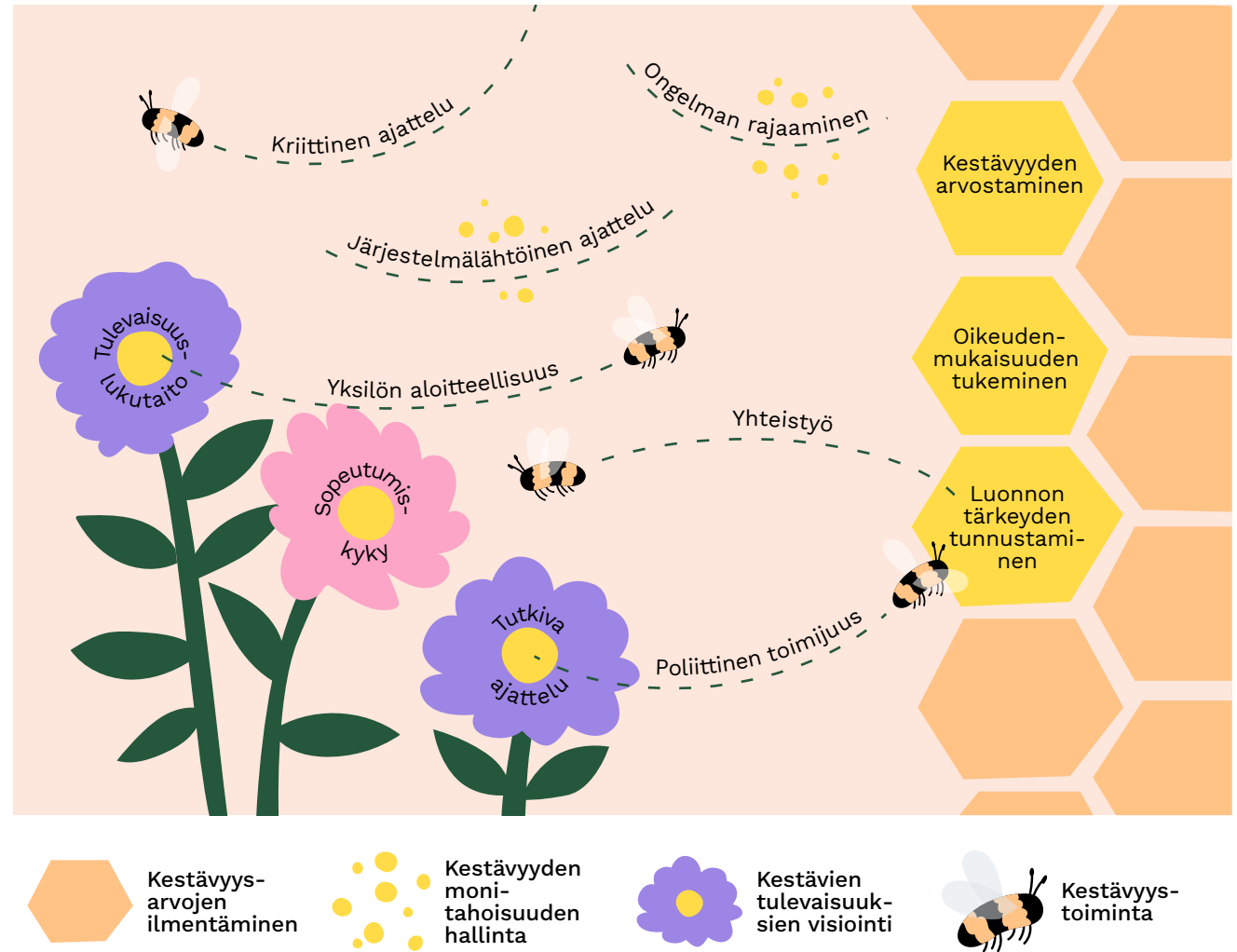

Kuva 2. Kestävän kehityksen tavoitteet.

1.3 Eurooppalainen kestävyysosaamisen viitekehys GreenComp

Eurooppalainen kestävyysosaamisen viitekehys [GreenComp](#) kuvaa tietoja, taitoja ja asenteita, joita kuuluu kestävyysosaamiseen. Viitekehyksessä on neljä osa-aluetta:

- 1) Kestävyysarvojen ilmentäminen,
- 2) Kestävyyden monitahoisuuden hallinta,
- 3) Kestävän tulevaisuuden visiointi ja
- 4) Kestävyystoiminta.

Kuva 3. GreenComp. Eurooppalainen kestävyysosaamisen viitekehys.

Alkuperäistä mukailen. Alkuperäinen kuva: Euroopan komissio, Yhteinen tutkimuskeskus, [GreenComp, Kestävää kehitystä koskeva eurooppalainen osaamiskehys](#), Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2022.

Ensimmäinen GreenCompin osa-alue korostaa sitoutumista, kestävyiden arvostamista, oikeudenmukaisuuden tukemista ja luonnon tärkeyden tunnustamista. Toinen osa-alue korostaa asioiden välisiä yhteyksiä sekä järjestelmälähtöistä, kriittistä ajattelua. Kolmas osa-alue painottaa vaihtoehtoisten tulevaisuusskenaarioiden visualisointia ja niihin pääsemiseen tarvittavia toimenpiteitä. Viimeinen osa-alue korostaa yksilön ja yhteisön toimijuutta ja yhteistyön mer-

kitystä. Toimijuuden lähtökohtana ovat kolme muuta osa-aluetta. GreenComp perustuu elinikäisen oppimisen periaatteelle, mutta soveltuu hyvin jäsentämään myös perusopetuksen kestävyyskasvatusta.

Kuva 4. GreenCompin osa-alueet.

2. Espoon kaupungin tavoitteet kestävyyskasvatukselle peruskouluissa

Espoon kaupungin kestävä kehityksen tavoitteet on määritelty omissa, valtuuston hyväksymissä asiakirjoissa. Niissä on tavoitteita myös kestävyyskasvatukselle. Kestävyyskasvatuksen tavoitteita löytyy muun muassa KOTO-tarinasta, Ilmastovahdista ja Kestävä Espoo –kehitysohjelmasta. Muita Espoon kaupungin kestävä kehitystä suuntaavia asiakirjoja ovat mm. [Hiilineutraali Espoo 2030](#)- ja [Luontoviisas Espoo 2030](#) -tiekartat. [Itämeri-toimenpideohjelma](#) on päivitetty vuosille 2024–2028. Kouluja koskevassa Itämeri-ohjelman toimenpiteessä kannustetaan kaupungin varhaiskasvatusyksiköitä, kouluja ja lukioita liittymään Itämerihaaste-verkostoon ja/tai osallistumaan vuosittaiseen Itämeripäivään.

2.1 KOTO-tarina

[KOTO-tarina](#) määrittelee strategiset painopisteet Kasvun ja oppimisen toimialalle. Painopisteinä kestävyyskasvatuksen näkökulmasta ovat:

1) Olemme vastuullinen edelläkävijä:

- Huomioimme kasvatuksessa ja opetuksessa sosiaalisesti, ekologisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti kestävä kehityksen lasten ja nuorten ikätason mukaisesti.
- Ideoimme lasten ja nuorten kanssa uusia tapoja toteuttaa kestävä toimintaa.
- Lapset ja nuoret oppivat tekemään tietoisia valintoja SDG-tavoitteiden mukaisesti.
- Pienennämme yhdessä espooalaisten ekologista jalanjälkeä ja teemme ilmastotyötä edelläkävijäkaupunkina.

2) Korostamme yhteisöllisyyttä ja osallisuutta:

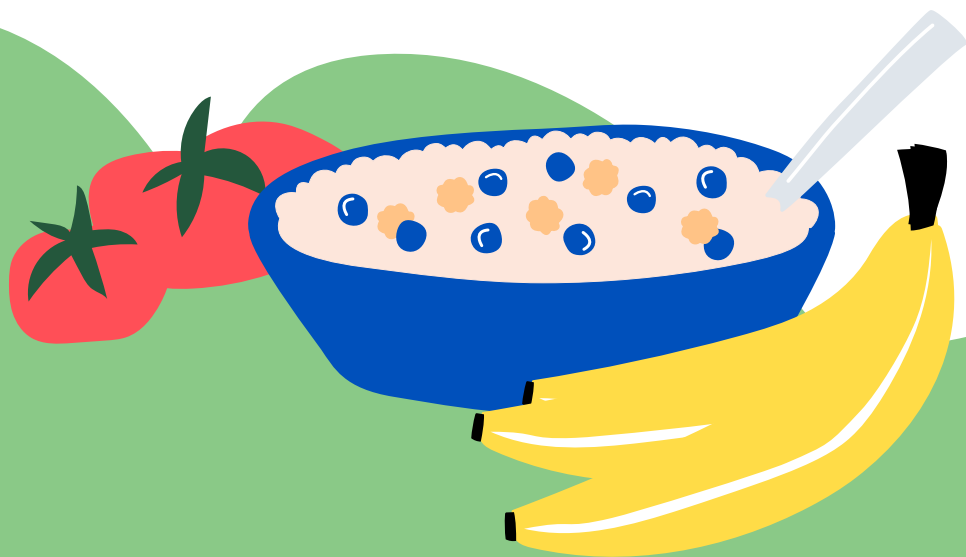
- Osallisuus rakentaa hyvinvointia ja on sosiaalisesti kestävä kehitystä.

2.2 Espoon ilmastovahti

Erityisesti Kasvun ja oppimisen toimialaan liittyvät toimenpiteet [Espoon ilmastovahdissa](#) ovat:

- **Edistämme lasten ja nuorten kestävää liikkumista.**
- **Edistämme kestävää kulutusta ja kiertotalousajattelua lasten ja nuorten kanssa.**
- **Edistämme vastuullista kansainvälistä yhteistyötä.**
- **Kierrätämme ja kunnostamme kalusteita.**

Jokainen Ilmastovahdin toimenpide sisältää erilaisia tehtäviä, joilla toimenpide saavutetaan. Tehtävien edistymistä voi seurata Ilmastovahdissa. Ilmastovahdissa on myös muita kasvatukseen ja oppimiseen, koulun toimintaan sekä lapsiin ja nuoriin liittyviä toimenpiteitä. Toimenpiteissä on esimerkiksi ruokahävikkiin ja ilmastoystävällisempään ruokaan liittyviä tavoitteita. Nämä ovat kaupungin eri toimialojen vastuulla.

2.3 Kestävä Espoo -kehitysohjelma

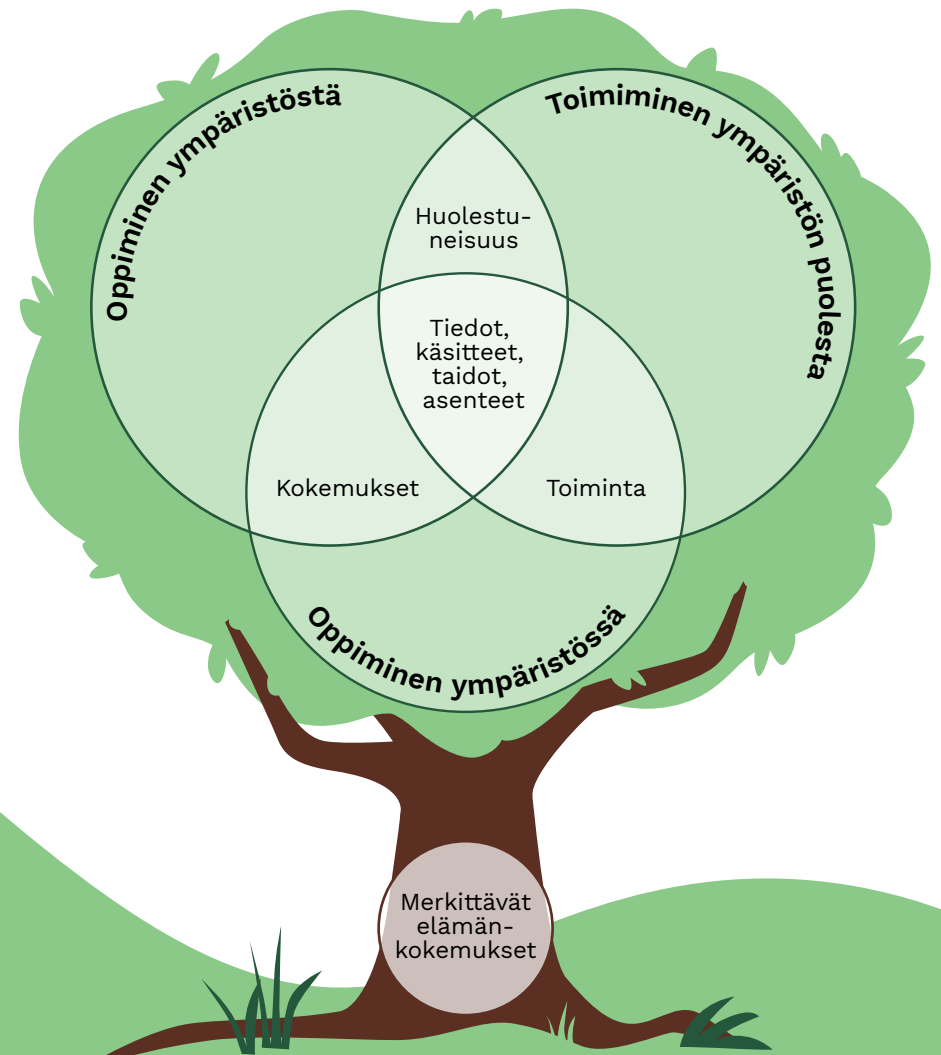
Poimintoja kasvun ja oppimisen toimialaan liittyvistä linjauksista [Kestävä Espoo -kehitysohjelmassa](#):

Espoo on sitoutunut saavuttamaan SDG-tavoitteet vuoteen 2025 mennessä. Tavoitteena on muun muassa SDG-tavoitteiden tunnettuus kaupunkiorganisaatiossa. Hiilineutraaliuuden saavuttamiseksi kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen kulkuosuutta lisätään. Kaupungin toiminnoissa ja palveluissa, kuten opetuksessa ja kasvatuksessa, edistetään kaikkien kestävän kehityksen ulottuvuuksien ja ilmastotavoitteiden toteutumista. Espoon kestävän kehityksen kasvatustyö toteuttaa YK:n Agenda 2030 tavoitteita elinikäisen oppimisen polulla. Kasvatuksella ja opetuksella tuetaan eri ikäisiä oppijoita, erityisesti lapsia ja nuoria, tekemään perusteltuja ja kestäviä valintoja ja toimimaan kestävän tulevaisuuden puolesta.

Osana varhaiskasvatusta, opetusta ja koulujen toimintaa opetellaan jätteen vähentämistä, uusia kierrätystapoja, kiertotaloutta ja kestävää kulutusta sekä lähiluonnon hyödyntämistä opetuksessa ja kasvatuksessa. Lähiluontoa hyödynnetään ja kehitetään liikkumisen, hyvinvoinnin ja oppimisen lähteenä. Tavoitteena on, että kaikki espoolaiset voivat liikkua sujuvasti ja vähäpäästöisesti arjen matkat kouluun, päiväkotiin, töihin ja palveluihin sekä vapaa-ajan harrastuksiin ja läheisten luo. Toimintaa ideoidaan yhdessä lasten ja nuorten kanssa ja erityistä huomiota kiinnitetään nuorten äänen kuulemiseen kestävän kehityksen työssä.

3. Kestävyyskasvatuksen toimintasuunnitelman tavoitteet

Espoon kestävyyskasvatuksen toimintasuunnitelman tavoitteena on, että opetushallinnon ja opetushenkilöstön osaamistaso ja tietoisuus kestävyyskasvatuksen merkityksestä ja SDG-tavoitteista nousee. Lapsista ja nuorista kasvaa aktiivisia toimijoita, jotka osaavat tehdä vastuullisia valintoja.

Kuva 5. Palmerin puumalli ympäristökasvatuksesta, 1998, 2004.

Alkuperäistä mukaillen. Alkuperäinen kuva: Palmer, J.A. 1998. Environmental education in the 21st century. London and New York: Routledge. 267, 271–273.

Mallin suomenkielinen käännös: Cantell, H. (2004). Ympäristökasvatuksen käsikirja. PS-kustannus.

3.1 Espoon kestävyyskasvatuksen toimintasuunnitelman osa-alueet

Kestävyyskasvatuksen toimintasuunnitelman osa-alueet ovat:

- 1) rakenteet, osallistuminen ja yhteistyö,
- 2) kestävän kehityksen kasvatuksen laatu ja
- 3) kestävän kehityksen kasvatukseen liittyvän osaamisen kehittäminen.

Osa-alueet on jaettu tavoitteisiin ja toimenpiteisiin. Osa-alueita on tarkasteltu sekä yleisemmin tulosityksikön kuin tarkemmin koulujen näkökulmasta.

Suomenkielisen perusopetuksen tulosityksikön toiminnan tavoitteet huomioivat Espoon kaupungin strategian mukaiset kestävän kehityksen kasvatuksen tavoitteet ja sen eri osa-alueet. Tulosityksikön asiantuntijat ja verkostot tukevat kouluja kestävyyskasvatustyössä.

Tavoitteena on, että kestävän kehityksen kasvatukselle on luotu koulussa toimivat ja suunnitelmalliset rakenteet ja kestävän kehityksen kasvatuksen tavoitteita tukevat toimenpiteet on kuvattu opetussuunnitelma huomioiden.

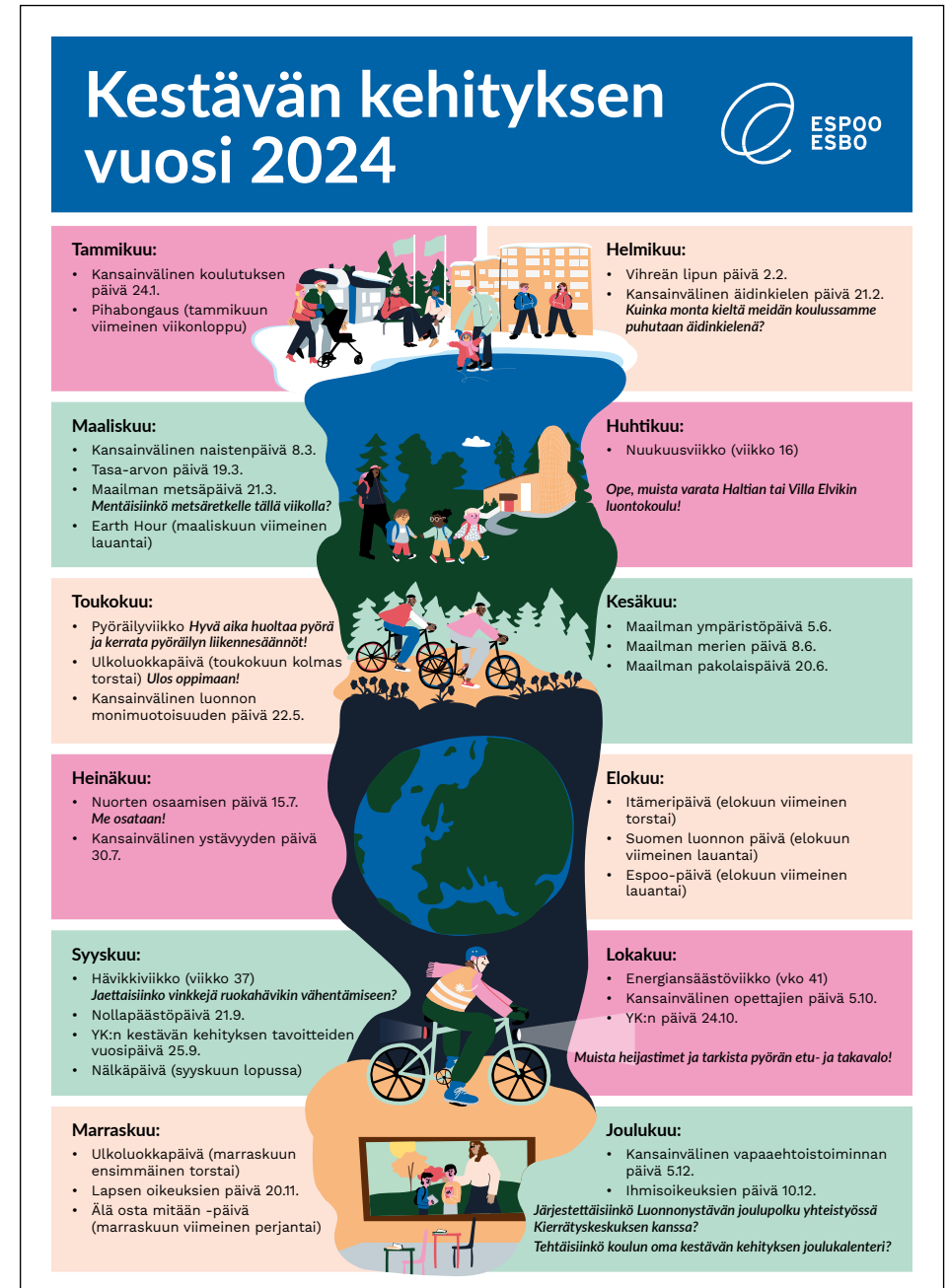
3.2 Kestävyyshkasvatus opetussuunnitelmassa

Koulujen kestävyyshkasvatuksen keskeinen sisältö nousee perusopetuksen [opetussuunnitelmasta](#). Opetussuunnitelmassa kestävä kehitys on osana sekä yleistä osaa, laaja-alaista osaamista että eri oppiaineiden tavoitteita ja sisältöjä. Opetussuunnitelman perusteiden yleisessä osassa kestävä kehitys on keskeisessä roolissa arvoperustassa, jossa todetaan muun muassa seuraavaa: Perusopetuksessa tunnistetaan kestävä kehitys ja ekososiaalisen sivistyksen välttämättömyys, toimitaan sen mukaisesti ja ohjataan oppilaita kestävä elämäntavan omaksumiseen. (POPS 2014, luku 2.2)

Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen on keskiössä laaja-alaisen osaamisen tavoitteessa 7. Opetussuunnitelman perusteiden mukaan oppilaat saavat valmiuksia sekä omien että yhteisön ja yhteiskunnan toimintatapojen ja -rakenteiden arviointiin ja muuttamiseen kestävä tulevaisuutta rakentaviksi. (POPS 2014, luku 3.3, L7)

Kestävä kehitys huomioidaan osana jokaisen oppiaineen opetusta. Kestävä kehitys on aihepiiri, joka sopii hyvin oppiaineita eheyttäväksi sisällöksi ja monialaisten oppimiskokonaisuuksien teemaksi. Kestävää kehitystä on sen monitahoisuuden vuoksi hyvä tarkastella monesta näkökulmasta ja eri oppiaineiden tiedonalojen kautta. Apuna kestävyyshkasvatuksen vuosisuunnittelussa voi käyttää Kestävän kehityksen vuosikalenteria.

Kuva 6. Kestävän kehityksen vuosikalenteri.

3.3 Kestävyykasvatuksen rakenteet, osallistuminen ja yhteistyö

Suomenkielisen perusopetuksen tulosityksikkö

Tavoitteet

- Kestävyykasvatus on ei ole vain irrallinen lisä, vaan luonteva ja tunnistettu osa olemassa olevia rakenteita ja toimintaa. Kestävyykasvatusta kehitetään Kestävä Espoo -kehitysohjelman, Ilmastovahdin ja KOTO-tarinan tavoitteiden suuntaisesti. Itämeri-toimenpideohjelma ja kaupungin tiekartat ohjaavat toimintaa.
- Kestävyykasvatusta edistetään kaupungin sisäisissä verkostoissa ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Tulosityksikkö tekee yhteistyötä kaupungin kestävän kehityksen osaamiskeskuksen kanssa.
- Hankekehittämisessä huomioidaan kestävyysnäkökulma.
- Tulosityksikkö on kuvannut kestävän kehityksen verkoston ja osallistuu verkostojen toimintaan.
- Verkostotoiminnasta viestitään säännöllisesti.

Toimenpiteet

- Suomenkielisen perusopetuksen tulosityksikkö toimii aktiivisena jäsenenä Kasvun ja oppimisen toimialan yhteisessä Toimekkaat-verkostossa ja Espoon kaupungin Osallisuus-työryhmässä. Toimekkaat-verkoston tehtävänä on lasten ja nuorten kestävyyskasvatuksen tukeminen. Tulosityksikön edustajia on mukana kaupungin ekotukihenkilöverkostossa. Verkostoissa on nimetyt asiantuntijaedustajat suomenkielisestä perusopetuksesta. Toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa hyödynnetään kestävän kehityksen osaamiskeskuksen osaamista.

- Tulosityksikön palvelualueiden kehittäjäopettajaverkosto edistää kestävyyskasvatusta laaja-alaisesti. Opetuksen kehittämisen palvelualueella toimii myös kestävän kehityksen kasvatuksen kehittäjäopettaja.
- Yhteistyötä tehdään Villa Elfviin, HSY:n, Haltian ja Kierrätyskeskuksen kanssa ja tunnistetaan muita kestävyyskasvatuksen kumppaneita.
- Hankesuunnittelussa huomioidaan kestävyyskasvatuksen näkökulmat.

Koulut

Tavoitteet

- Kestävyykasvatus on ei ole vain irrallinen lisä, vaan luonteva ja tunnistettu osa olemassa olevia rakenteita ja toimintaa. Kouluilla on jokin yhdessä sovittu, konkreettinen toimintamalli kestävyyskasvatuksen toteuttamiseen. Rakenteelliset ratkaisut ja resurssit edistävät systemaattista kestävyyskasvatuksen toteutusta. Kestävyykasvatusta kehitetään Kestävä Espoo -kehitysohjelman, Ilmastovahdin ja KOTO-tarinan tavoitteiden suuntaisesti. Opetussuunnitelma ohjaa toimintaa.
- Opetussuunnitelman mukaisesti kouluyhteisö tarjoaa turvalliset puitteet harjoitella osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja ja vastuullista suhtautumista tulevaisuuteen. Kestävän kehityksen eri ulottuvuudet ovat sekä kasvatuksen päämääränä että toimintaa ohjaavana periaatteena. Oppilaita opetetaan tekemään tietoisia valintoja kestävän kehityksen näkökulmasta. Valintoja konkretisoidaan opetuksessa ikätasoisesti. (POPS 2014, luku 3.3, L7; Espoon OPS, luku 2.2)
- Koulut tekevät yhteistyötä kestävyyskasvatuksen toimijoiden kanssa ja verkostoituvat muiden koulujen kanssa kestävyyskasvatuksen tukemiseksi.

Toimenpiteet

- Koulu arvioi nykyisen tiimirakenteen, vastuuhenkilöiden tarpeen ja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet.
- Koulu laatii opetussuunnitelmaan pohjautuvan suunnitelman siitä, millaisessa rakenteessa ja toiminnassa kestävän kehityksen kasvatusta toteutetaan. Suunnitelma laaditaan osallistavasti ottaen mukaan suunnittelutyöhön erityisesti henkilöstö, oppilaat ja huoltajat. Kestävän kehityksen kasvatusta toteutetaan koulun arjessa henkilöstöä ja lapsia osallistaen.
- Erityisesti varmistetaan kaikkien oppilaiden osallistuminen ja koulun toimiminen kestävän kehityksen kasvatusta tukevissa verkostoissa ja ohjelmissa. Kestävyysskasvatuksen toteuttamisessa voi hyödyntää Vihreä lippu -toimintaa. Kouluissa toimii aktiivinen oppilaskunta ja lisäksi esimerkiksi EKO-tiimi tai KEKE-tiimi, osallisuustiimi tai hyvinvointitiimi, joka osallistuu kestävyysskasvatuksen edistämiseen.
- Koulu rakentaa yhteistyöverkostoja ja kumppanuuksia kestävän kehityksen kasvatuksen edistämiseen. Koulu hyödyntää aktiivisesti tarjolla olevia yhteistyökumppaneiden tarjoamia koulutuksia ja materiaaleja opetustyössä. Kestävyysskasvatus voi olla osana kansainvälisyyskasvatusta esimerkiksi eTwinning-verkoston kautta. KULPS-polun tapahtumia voidaan valita tukemaan kestävyysskasvatusta.

3.4 Kestävyysskasvatuksen laatu

Suomenkielisen perusopetuksen tulosityksikkö

Tavoitteet

- Tulosityksikkötasolla kestävyysskasvatuksen suunnittelu ja kehittäminen pohjautuvat Espoon kaupungin ja suomenkielisen perusopetuksen asiakirjoihin. Kestävyysskasvatuksen laatua arvioidaan asiakirjoissa asetettujen tavoitteiden pohjalta. Kestävän kehityksen osaamiskeskuksen tuottamaa materiaalia voidaan hyödyntää laatutyössä.
- Koulujen lukuvuosisuunnitelmapohjaan kirjataan kouluille ohje kestävyysskasvatuksen tavoitteiden määrittämiseksi lukuvuosittain.

Toimenpiteet

- Hyödynnetään olemassa olevaa ja kaupungin eri tulosityksiköiden tuottamaa arviointimateriaalia. Perehdytään erityisesti olemassa oleviin Espoon kaupungin kestävyysskasvatusta määritteleviin asiakirjoihin ja suunnataan toimintaa niiden mukaisesti.
- Arviointitietoa kootaan eri lähteistä ja sitä analysoidaan lukuvuosittain. Koulujen lukuvuosisuunnitelmiin kirjaamat tavoitteet ja niiden toteutumisen arvioinnit ovat tärkeä laadun tarkkailun lähde ja väline. Toimintaa kehitetään arviointitulosten perusteella.

Koulut

Tavoitteet

- Koululla on selkeä käsitys millä pedagogisilla malleilla ja työtavoilla kestävyyskasvatuksen opetussuunnitelmassa määritellyt tavoitteet saavutetaan. Koulu on tutustunut kestävyyskasvatuksen toimintasuunnitelmaan ja tausta-aineistoihin ja suuntaa toimintaansa niiden mukaisesti.
- Oppilaat oppivat kestävän kehityksen ja tulevaisuuden tietoja ja taitoja tekemisen kautta. Kestävän kehityksen toimintatapoja tuodaan esiin ja niiden mukaista toimimista harjoitellaan osana koulutyötä (Espoon OPS, luku 3.3).

Toimenpiteet

- Koululla on lukuvuosittain vähintään yksi selkeä kestävyyskasvatuksen tavoite. Koko kouluyhteisö osallistetaan tavoitteen määrittelyyn, toteuttamiseen ja arviointiin.
- Tavoite kuvataan koulun lukuvuosisuunnitelmassa. Tavoitteen toteutumista arvioidaan lukuvuosisuunnitelman arviointivaiheessa. Koulu voi hyödyntää tavoitteen laadinnassa Sitoumus2050-sivustoa. Koulu kehittää toimintaansa arviointitiedon perusteella.
- Tavoitteet voivat liittyä esimerkiksi oppilaiden toimintaryhmän perustamiseen ja toimintaan kouluvuoden aikana, kouluyhteisön osallistamiseen tai ulkona oppimisen lisäämiseen. Tavoitteiden arviointi voi olla määrällistä tai laadullista.

3.5 Kestävyyskasvatukseen liittyvän osaamisen kehittäminen

Suomenkielisen perusopetuksen tulosityksikkö

Tavoitteet

- Tulosityksikön henkilöstön osaaminen on korkeatasoista. Henkilöstö on tietoinen KOTO-tarinan kestävän kehityksen tavoitteista, opetussuunnitelman sisällöistä, kestävyyskasvatussuunnitelman tavoitteista ja muista kestävyyskasvatusta ohjaavista asiakirjoista.
- Kestävyyskasvatuksen suunnittelussa ja osaamisen kehittämisessä otetaan huomioon eurooppalaisen kestävä kehitystä koskevan osaamiskehyksen [GreenCompin](#) kaikki osa-alueet: kestävyysarvojen ilmentämiseen, kestävyden monitahoisuuden hallintaan, kestävien tulevaisuuksien visiointiin ja kestävyystoimintaan liittyvät tiedot, taidot ja asenteet. Näitä kaikkia kehitetään niin, että henkilöstön osaaminen lisääntyy.

Toimenpiteet

- Kaikille henkilöstön jäsenille tarjotaan ja vinkataan osaamisen kehittämisen mahdollisuuksia kestävän kehityksen kasvatuksen teemoista. Osaamista kehitetään tutkitun tiedon ja eurooppalaisen viitekehyksen suunnassa niin, että tiedot ja taidot syventyvät. Tulosityksikkö tarjoaa henkilöstölle mahdollisuuden osallistua ekotukihenkilökoulutuksiin. Varmistetaan erityisesti kehittäjäopettajien tietoisuus kestävyyskasvatusta ohjaavista asiakirjoista.
- Opetushenkilöstölle tarjotaan tason ja tarpeen mukaista osaamisen kehittämistä. Kaikki kehittäjäopettajat edistävät kestävyyskasvatuksen osaamisen kehittämistä omasta oppiaine- tai kehittämisteemanäkökulmastaan. Kestävyyskasvatuksen kehittäjäopettaja koordinoi koulujen kestävyyskasvatuksen yhteyshenkilöiden verkostotyötä.

- Osallistutaan mahdollisuuksien mukaan kansallisiin ja kansainvälisiin opettajien osaamisen kehittämisen verkostoihin (esim. pohjoismaiset verkostot). Opetuksen kehittämisen hankkeissa huomioidaan kestävän kehityksen osa-alueet.

Koulut

Tavoitteet

- Jokaisella rehtorilla ja opettajalla on yhdenvertaisesti kestävän kehityksen kasvatukseen ja oppilaiden tietojen, taitojen ja osallisuuden vahvistamiseen riittävät tiedot ja taidot. Koulun henkilöstö on tietoinen SDG-tavoitteista ja [GreenComp](#)-osaamiskehyksestä. Opettajat ja muu henkilöstö osaavat soveltaa kestävyysosaamistaan omassa opetuksessaan ja muissa työtehtävissään.
- Jokainen espoolainen koulu on mukana kaupunkitasoisissa kestävän kehityksen kasvatuksen verkostoissa, joissa osaamista kehitetään.
- Koulu hyödyntää monipuolisesti opetussuunnitelman mukaisia ja tutkimusperustaisia tarjolla olevia kestävän kehityksen oppimateriaaleja.

Toimenpiteet

- Koulun johto tukee ja mahdollistaa opettajien kestävyysosaamisen kehittymistä lukuvuoden aikana KOTO-tarinan ja vuosittaisten painopisteiden suuntaisesti.
- Koulu osallistuu kestävän kehityksen kasvatuksen verkostojen toimintaan ja kouluvuoden aikana järjestettäviin työpajoihin tai muihin tapahtumiin. Koulu hyödyntää aktiivisesti tarjolla olevia yhteistyökumppaneiden tarjoamia koulutuksia ja materiaaleja.
- Koulut jakavat omaa osaamistaan lähikoulujen ja kollegoiden kesken. KEKE-vastuutiimeillä on keskeinen rooli.

- Kestävyyskasvatus on osana kaikkien oppiaineiden opetusta, jolloin oppilaiden kestävyysosaaminen kasvaa suunnitelmallisesti perusopetuksen aikana. Oppilaat osallistuvat oman opiskelunsa suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Oppilaat oppivat vaikuttamista, päätöksentekoa ja vastuullisuutta kokemusten kautta. Oppilaita ohjataan ymmärtämään omien valintojen, elämäntapojen ja tekojen merkitys itselle, lähiyhteisölle, yhteiskunnalle ja luonnolle (POPS 2014, luku 3.3, L7).

Suomenkielinen perusopetus • Opetuksen kehittämisen palvelualue